

Nodularia spumigena
förstorad ca 1200 gånger.

Vad är algblomning?

Växtplankton i enorma mängder

När växtplankton massförokas kallar man det algblomning. Det finns en mängd olika växtplankton som kan blomma.

Ibland är blomningen giftig

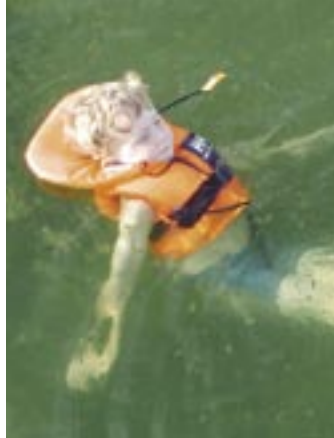
Vissa plankton är giftiga, som t ex cyanobakterien *Nodularia spumigena*. Giftigheten varierar och laboratorieanalys krävs för säker bestämning.

Allt grumligt är inte blomning

Losslitna alger och ansamling av pollen är andra fenomen som liknar algblomning.

Hur ser algblomning ut?

- Vattnet täcks av en hinna eller klumpar som kan ha olika gröna och brunaktiga nyanser.
- Vattnet är kraftigt grumlat av små trådar eller gryn och siktdjupet kan vara mindre än en meter.

Ha respekt för algblomningar, men var inte rädd. Är vattnet klart så är det ingen fara att bada.

Bada inte här.
Bilden är arrangerad.

Vad ska man göra vid algblomning?

Håll koll på barn och husdjur

Det är viktigt att de inte får i sig algblommande vatten. Hundar har dött av algförgiftat vatten.

Undvik att bada

Låt bli bad när vattnet visar *tydliga* tecken på kraftig algblomning.

Kokning förstör inte gifterna

Använd inte vattnet till matlagning.

Kontakta läkare eller veterinär

Sök hjälp om någon visar tydliga sjukdomssymptom efter bad eller kontakt med algblommande vatten.

Meddela kommunen

Om du upptäcker kraftiga algblomningar, ta kontakt med kommunens miljö- och hälsoskydds-kontor.

Nästan ingen bidrar mycket till övergödningen, utan alla bidrar lite, och sammanlagt blir det ett stort problem. Kan du bidra till att minska problemen?

Hur kan vi minska algblomningarna?

Mindre gödande avgaser

- Cykla mer och låt bilen vila.
- Tanka gräsklipparen och utombordaren med den renare alkylatbensinen.

Tvätta och diska utan fosfat

- Välj fosfatfria hushållskemikalier om du inte är ansluten till reningsverk.

Minska odlingens övergödning

- Gödsla varsamt och enbart under odlingsssäsongen.

Skit inte i vattnet

- Har du båt med latrintank, se till att tömma den på avsedd plats.
- Har du fritidshus, se till att du har ett bra avlopp.
- Kissa inte i vattnet, utan hellre på land. Den mängd som en person normalt kissar under ett dygn ger gödning till ett kilo alger.

Algblomningarnas färg varierar. Färgskalan visar några exempel.

Läs mer och övergöd mindre

Övergödningen påverkar våra vatten på ett oroväckande sätt. Överskott av näringsämnen fosfor och kväve ger upphov till algblomningar, bottendöd och kraftiga förändringar av växt- och djurlivet. Högintensivt jordbruk, utsläpp av avloppsvatten och förbränning av fossila bränslen är några av övergödningens orsaker.

Mål: Ingen övergödning

Riksdagen har antagit 15 miljö-kvalitetsmål som ska uppnås senast år 2020. För att uppnå målet *Ingen övergödning* krävs att alla arbetar aktivt med att minska sina utsläpp av näringsämnen. Och det räcker inte att hålla sig inom Sveriges gränser, övergödningssituationen påverkas också av andra omgivande länder.

Mer information

- www.smhi.se
- www.miljomal.nu
- www.naturvardsverket.se
- www.iloveostersjon.nu
- www.vattenkikaren.gu.se
- www2.ab.lst.se/infobalt/index.htm
- badplatsen.smittskyddsinstitutet.se

Juli 2003: Den giftiga cyanobakterien *Nodularia spumigena* blommar och täcker stora delar av Östersjön.

©SeaWiFS Project / NASA-GSFC / ORBIMAGE.

**Omslagsbild: Bada inte här.
Blommande *Nodularia spumigena*.**

Fotograferad vid Stora Karlsö, juli 2003.

ISBN 91-620-8261-2

Råd om algblomning

Naturvårdsverket 2006. Tel 08-698 10 00.
Miljömärkt trycksak. Koncept och produktion: Grön idé AB.

